

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **P. K.**, bývajúceho v B., zastúpeného Mgr. M. H., advokátom v B., proti odporcovi **S., s.r.o.**, so sídlom v B., **o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a iné**, ktorá je vedená na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 12 C 8/2004, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2011, sp. zn. 2 Co 269/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II uznesením z 12. novembra 2010, č.k. 12 C 8/2004-234 neustanovil navrhovateľovi zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ nespĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov, pričom splnenie tejto podmienky je nevyhnutné na to, aby mal súd možnosť ustanoviť navrhovateľovi zástupcu z radov advokátov, preto žiadosť navrhovateľa vyhodnotil ako nedôvodnú a zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie navrhovateľovi neustanovil. Uviedol, že navrhovateľ nemal záujem na preukázaní svojich osobných, majetkových a zárobných pomeroch, nakoľko nezaslal súdu vyplnené tlačivo o osobných, majetkových a zárobných pomeroch. Súd zisťoval majetok navrhovateľa dopytom na príslušné orgány a vychádzajúc z takto súdu známych skutočností ohľadne pomerov navrhovateľa dospel k záveru o nesplnení predpokladov pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie navrhovateľa uznesením z 31. januára 2011, sp. zn. 2 Co 269/2010 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu o nesplnení predpokladov pre oslobodenie od súdnych poplatkov a teda ani pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie. Uviedol, že bolo povinnosťou navrhovateľa dostatočne preukázať splnenie podmienok na priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov, aby súd mohol jeho návrhu na ustanovenie zástupcu Centrum právnej pomoci alebo advokáta zapísaného do zoznamu podľa osobitného predpisu, vyhovieť.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ, ktorý navrhol uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa, zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom súdov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Za takú vadu označil skutočnosť, že súdy vyvodili nesprávne právne závery z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Mal za to, že jeho pomery odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov a nesprávne rozhodnutia súdov bránia prejednaniu jeho veci. Nesúhlasil s právnym názorom odvolacieho súdu, že z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že majetkové pomery navrhovateľa nesvedčia o dôvodnosti ustanoviť mu advokáta pre dovolacie konanie a to z dôvodu, že nespĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdneho poplatku. Namietal, že zo strany prvostupňového súdu mu nebola daná možnosť dokladovať svoje osobne, majetkové a zárobkové pomery pre účel oslobodenia od súdneho poplatku, keď mu súd prvého stupňa doručil tlačivo o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch bez akéhokoľvek sprievodného listu a bez označenia, ku ktorému konaniu má adresát poštovej zásielky tlačivo zaslať. Poukázal tiež na procesnú chybu súdu prvého stupňa, ktorý o návrhu na oslobodenie navrhovateľa od súdnych poplatkov nerozhodol samostatným výrokom (uznesením), ale nedôvodnosť oslobodenia navrhovateľa od súdnych poplatkov konštatoval len v odôvodnení uznesenia o neustanovení advokáta a týmto postupom založil vadu konania pre porušení ustanovenia § 167 a nasl. O.s.p., v dôsledku čoho sú uznesenia oboch súdov zmätočné a nepreskúmateľné. V dôvodoch dovolania rozoberal skutkový a právny stav veci.

Navrhovateľ podaním osobne doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 27. mája 2011 oznámil, že udelil plnú moc na zastupovanie v dovolacom konaní advokátovi Mgr. M. H.. Uvedené plnomocenstvo pre advokáta tvorí prílohu podania navrhovateľa. Na

výzvu dovolacieho súdu Mgr. M. H. oznámil, že na dovolaní podanom navrhovateľovi v predmetnej veci trvá.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním. Treba dodať, že i keby dovolateľ v konaní o dovolaní nebol zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), povaha napadnutého rozhodnutia by vylučovala, aby v prípade tohto dovolania bol nedostatok podmienky povinného zastúpenia považovaný za dôvod pre zastavenie konania. Za situácie, kedy je predmetom dovolacieho prieskumu rozhodnutie súdu o nevyhovení žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, by trvanie na podmienke povinného zastúpenia popieralo cieľ, ktorý sledoval účastník konania.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdному dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Keďže rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré je napadnuté dovolaním, nevykazuje znaky niektorého z týchto uznesení, nemožno prípustnosť dovolania navrhovateľa vyvodiť z ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237

O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však dovolacím súdom nebola v konaní zistená.

So zreteľom na navrhovateľom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na otázku, či konanie nie je postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p.

Dovolateľ tvrdil, že súdy mu pri rozhodovaní o žiadosti na ustanovenie zástupcu z radov advokátov odňali možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Pri posudzovaní dovolania navrhovateľa podľa obsahu je zřejmé, že podstatnou je v ňom námietka navrhovateľa, že súdy nesprávne posúdili zistený skutkový stav a pri aplikácii ustanovenia § 30 O.s.p. dospeli k nesprávnemu záveru o nesplnení podmienok pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Dovolateľ teda namietal, že týmto dovolaním napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny

predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod (možno ním odôvodniť procesne prípustné dovolanie), nesprávnosť právneho posúdenia ale nezakladá žiadnu z väd v zmysle § 237 O.s.p.

V zmysle § 30 O.s.p. jednou z podmienok na vyhoviecie žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov je existencia predpokladov pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov je v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p. potrebné, aby súčasne boli splnené dve podmienky, a to že : 1/ oslobodenie je odôvodnené pomermi žiadateľa a 2/ nejde o prípad svojvoľného alebo zrejme bezúspešného uplatňovania alebo bránenia práva. Ak z týchto podmienok nie je splnená čo i len jedna, nemožno žiadosti účastníka o oslobodenie od súdnych poplatkov a teda ani žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov vyhovieť. V danom prípade súdy nevyhoveli žiadosti dovolateľa z dôvodu nesplnenia prvej podmienky, keď dospeli k záveru, že pomery dovolateľa neodôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. Vzhľadom na to, že u dovolateľa neboli splnené predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov nebolo možné vyhovieť jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Dovolateľom uvádzané skutkové okolnosti teda v ničom nepotvrdzujú, že by procesným postupom súdov bola znemožnená realizácia niektorého z jeho procesných oprávnení.

V danom prípade bol postup súdov v súlade so zákonom a nemal za následok odňatie možnosti navrhovateľa pred súdom konať. Za odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno považovať samotné rozhodnutie, ktorým nebolo vyhoviecie žiadosti navrhovateľa o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Ustanovenie zástupcu z radov advokátov je v občianskom súdnom konaní viazané na určité podmienky (viď vyššie), ktoré však v prípade navrhovateľa splnené neboli.

Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že súdy nezistili dostatočne skutkový stav veci, dovolací súd považuje za potrebnú uviesť, že procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladá, že súdy svoje rozhodnutie založili na neúplných skutkových zisteniach (porovnaj napr. R 37/1993, R 125/1999). Nedostatočné skutkové zistenia má za následok vydanie vecne nesprávneho rozhodnutia súdu, samo o sebe ale nie je vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Taktiež nie je dôvodná ani námietka navrhovateľa, že súd prvého stupňa o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov nerozhodol samostatným výrokom (uznesením), čím porušil ustanovenie § 167 a nasl. O.s.p., v dôsledku čoho sú uznesenia súdov zmätočné a nepreskúmateľné. Z podania navrhovateľa, osobne podaného na súde prvého stupňa dňa 31. augusta 2010 (č.l. 227 spisu), totiž vyplýva, že navrhovateľ požiadal súd len o ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie, nie aj o oslobodenie od súdnych poplatkov, preto o oslobodení od súdnych poplatkov súd nerozhodoval a existenciu predpokladov pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov skúmal len ako jednu z podmienok na vyhovie žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

K námietke navrhovateľa, že zo strany prvostupňového súdu mu nebola daná možnosť dokladovať svoje osobne, majetkové a zárobné pomery pre účel oslobodenia od súdneho poplatku, keď mu súd prvého stupňa doručil tlačivo o osobných, majetkových a zárobných pomeroch bez akéhokoľvek sprievodného listu a bez označenia, ku ktorému konaniu má adresát poštovej zásielky tlačivo zaslať, dovolací súd uvádza, že s touto námietkou sa už dostatočne vysporiadal odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia a dovolací súd sa s jeho závermi v plnom rozsahu stotožňuje.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. júla 2011

JUDr. Soňa M e s i a r k i n o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová